

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 10. aprila 2018*

„Predhodno odločanje – Državljanstvo Unije – Člena 18 in 21 PDEU – Izročitev državljana države članice, ki je uresničeval svojo pravico do prostega gibanja, v Združene države Amerike – Sporazum o izročitvi med Evropsko unijo in to tretjo državo – Področje uporabe prava Unije – Prepoved izročitve, ki velja zgolj za nacionalne državljane – Omejitev prostega gibanja – Utemeljitev na podlagi preprečevanja nekaznovanosti – Sorazmernost – Podatek države članice izvora državljana Unije“

V zadevi C-191/16,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Landgericht Berlin (deželno sodišče v Berlinu, Nemčija) z odločbo z dne 18. marca 2016, ki je na Sodišče prispela 5. aprila 2016, v postopku

Romano Pisciotti

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, A. Tizzano, podpredsednik, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, J. Malenovský, E. Levits in C. G. Fernlund (poročevalec), predsedniki senatov, A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, S. Rodin, F. Biltgen, sodniki, K. Jürimäe, sodnica, C. Lycourgos in M. Vilaras, sodnika,

generalni pravobranilec: Y. Bot,

sodni tajnik: K. Malacek, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 12. julija 2017,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za R. Pisciottija R. Karpenstein, odvetnik,
- za nemško vlado T. Henze in M. Hellmann, agenta, skupaj s F. Fellenbergom, odvetnikom,
- za češko vlado M. Smolek in J. Vlácil, agenta,
- za Irsko M. Browne, L. Williams, E. Creedon in A. Joyce, agenti, skupaj z M. Gray, barrister,

* Jezik postopka: nemščina.

- za madžarsko vlado M. Tátrai in M. Z. Fehér, agenta,
- za nizozemsko vlado M. K. Bulterman, M. A. M. de Ree in M. Gijzen, agentke,
- za avstrijsko vlado G. Eberhard, agent,
- za poljsko vlado B. Majczyna, M. Nowak in K. Majcher, agenti,
- za Evropsko komisijo R. Troosters in S. Grünheid, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 21. novembra 2017

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 18, prvi odstavek, PDEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Romanom Pisciottijem, italijanskim državljanom, in Bundesrepublik Deutschland (Zvezna republika Nemčija) zaradi zaprosila za njegovo izročitev, ki so ga na to državo članico naslovile Združene države Amerike.

Pravni okvir

Pravo Unije

Sporazum med EU in ZDA

- 3 Člen 1 Sporazuma o izročitvi med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike z dne 25. junija 2003 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 161, v nadaljevanju: sporazum EU-ZDA) določa:

„Pogodbenici se v skladu z določbami tega sporazuma zavezujejo, da bosta okrepili sodelovanje v okviru veljavnih odnosov med državami člani in Združenimi državami Amerike, ki urejajo izročanje storilcev kaznivih dejanj.“

- 4 Člen 10 sporazuma EU-ZDA, naslovljen „Zaprosila za izročitev ali predajo iz več držav“, določa:

„1. Če zaprosena država prejme prošnje za izročitev iste osebe iz države prosilke in od katere koli druge države ali držav, zaradi istega ali različnih kaznivih dejanj, izvršilna oblast zaprosene države odloči, ali bo osebo izročila, in določi, kateri državi jo bo izročila.

2. Če zaprosena država prejme zaprosilo za izročitev iz Združenih držav Amerike in zaprosilo za predajo na podlagi evropskega pripornega naloga za isto osebo, zaradi istega ali različnih kaznivih dejanj, pristojni organ zaprosene države članice odloči, ali bo osebo izročil, in določi, kateri državi jo bo izročil. V ta namen je pristojni organ izvršilni organ zaprosene države članice, če na podlagi dvostranske pogodbe o izročitvi, ki velja med Združenimi državami in državo članico, o več zaprosilih odloča ta organ; če v dvostranski pogodbi o izročitvi ni tako predvideno, pristojni organ imenuje država članica v skladu s členom 19.

3. Pri odločanju na podlagi odstavkov 1 in 2 zaprosena država upošteva vse dejavnike, med drugim tudi dejavnike, ki so določeni v veljavni pogodbi o izročitvi, in če še niso določeni, naslednje dejavnike:

- (a) ali so zaprosila izdana v skladu s pogodbo;
- (b) kraje, kjer so bila storjena kazniva dejanja;
- (c) ustrezne interese držav prosilk;
- (d) težo kaznivih dejanj;
- (e) državljanstvo žrtve;
- (f) možnost kasnejše izročitve med državami prosilkami; in
- (g) čas prejema prošenj držav prosilk.“

5 Člen 17 sporazuma EU-ZDA, naslovljen „Neodstopanja“, določa:

„1. Ta sporazum ne posega v možnost, ki jo zaproseni državi daje dvostranska pogodba o izročitvi v veljavi med državo članico in Združenimi državami Amerike, da uveljavlja razloge za zavrnitev, izhajajoče iz zadev, ki jih ta sporazum ne ureja.

2. Če ustavna načela ali zavezujoče dokončne sodne odločbe zaprosene države članice lahko predstavljajo oviro za izpolnitev obveznosti izročitve in če v tem sporazumu ali v veljavni dvostranski pogodbi ni predvideno, kako rešiti zadevo, se zaprosena država in država prosilka o tem posvetujeta.“

Okvirni sklep 2002/584/PNZ

6 Pravna pravila Unije, ki se nanašajo na območje svobode, varnosti in pravice, vključujejo Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34).

Nemško pravo

Ustava

7 Člen 16(2) Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (ustava Zvezne republike Nemčije) z dne 23. maja 1949 (BGBl. 1949, 1) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari, določa:

„Nemški državljani ne smejo biti izročeni tujim državam. Za izročitev državi članici [...] ali mednarodnemu sodišču se lahko z zakonom sprejmejo predpisi o odstopanju, če so zagotovljena načela pravne države.“

Pogodba o izročitvi Nemčija-Združene države

- 8 Člen 7(1) Auslieferungsvertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und den Vereinigten Staaten von Amerika (pogodba o izročitvi med Zvezno republiko Nemčijo in Združenimi državami Amerike) z dne 20. junija 1978 (BGBl. 1980 II, str. 646, v nadaljevanju: pogodba o izročitvi Nemčija-Združene države) določa:

„1. Pogodbenicam ni treba izročiti svojih državljanov. [...]“

IRG

- 9 Člen 12 Gesetz über internationale Rechtshilfe in Strafsachen (zakon o mednarodni pravni pomoči v kazenskih zadevah) z dne 23. decembra 1982 (BGBl. 1982 I, str. 2071) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari, naslovljen „Odobritev izročitve“, določa:

„[...] izročitev se lahko odobri samo, če jo je sodišče razglasilo za dopustno.“

- 10 Člen 13 IRG, naslovljen „Stvarna pristojnost“, v odstavku 1 določa:

„Sodne odločbe izda [...] Oberlandesgericht [(višje deželno sodišče, Nemčija)]. Zoper odločbe Oberlandesgericht [(višje deželno sodišče)] ni pritožbe [...]“

- 11 Člen 23 IRG, naslovljen „Odločitev o pripombah kazensko preganjane osebe“, določa:

„O pripombah kazensko preganjane osebe zoper nalog za prijetje, izdan za izročitev, ali njegovo izvršitev odloča Oberlandesgericht [(višje deželno sodišče)].“

- 12 Člen 74(1) IRG določa:

„Zvezno ministrstvo za pravosodje in varstvo potrošnikov odloča o tujih prošnjah za medsebojno pravno pomoč in o predložitvi prošenj za medsebojno pravno pomoč tujim državam v soglasju z ministrstvom za zunanje zadeve in drugimi zveznimi ministrstvi, na dejavnosti katerih se nanaša medsebojna pravna pomoč. [...]“

Kazenski zakonik

- 13 Člen 7(2) Strafgesetzbuch (kazenski zakonik, BGBl. 1998 I, str. 3322) določa, da se nemško kazensko pravo uporablja za dejanja, storjena zunaj Nemčije, kadar se dejanje kaznuje v državi, kjer je bilo storjeno, ali kadar kraj, kjer je bilo dejanje storjeno, ni v pristojnosti nobenega kazenskega sodišča, ter kadar je bil njegov storilec ob nastanku dejstev tujec, ki je bil najden na nacionalnem ozemlju in ni bil izročen – čeprav je v skladu z zakonom o izročitvi lahko izročen glede na vrsto kaznivega dejanja – ker v razumnem roku ni bilo vloženo zaprosilo za izročitev, je bilo to zavrnjeno ali pa same izročitve ni mogoče izvršiti.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 14 R. Pisciotti je italijanski državljan. V Združenih državah proti njemu od leta 2007 teče preiskava, ker naj bi sodeloval pri protikonkurenčnih dogovorih in pri omejevalnih sporazumih, poleg tega pa so ameriški organi zaprosili za njegovo izročitev, da bi proti njemu uvedli kazenski postopek.

- 15 US District Court for the Southern District of Florida in Fort Lauderdale (zvezno okrajno sodišče Združenih držav Amerike za južni sodni okraj zvezne države Florida v Fort Lauderdaleu) je 26. avgusta 2010 zoper njega izdalo nalog za prijetje, velika porota tega sodišča pa obtožnico. R. Pisciotti je bil obdolžen, da je bil vključen v delovno skupino distributerjev proizvajalcev cevi za uporabo v pomorstvu, ki so od leta 1999 do konca leta 2006 z delitvijo tržnih deležev na trgu teh cevi v zvezni državi Florida (Združene države) in drugod omejevali konkurenco.
- 16 Ko je R. Pisciotti, ki je letel iz Nigerije v Italijo, 17. junija 2013 prestopal na letališču v Frankfurtu na Majni (Nemčija), so ga uslužbenci nemške zvezne policije prijeli.
- 17 R. Pisciotti je bil 18. junija 2013 priveden pred Amtsgericht Frankfurt am Main (višje deželno sodišče v Frankfurtu na Majni, Nemčija) zaradi obravnave zaprosila za prijetje, ki so ga vložile Združene države Amerike. S poenostavljeno neformalno izročitvijo se ni strinjal.
- 18 S sklepom Oberlandesgericht Frankfurt am Main (višje deželno sodišče v Frankfurtu na Majni, Nemčija), izdanim 24. junija 2013, je bil zoper R. Pisciottija odrejen začasni izročitveni pripor. Združene države Amerike so Zvezni republiki Nemčiji 7. avgusta 2013 poslale formalno zaprosilo za izročitev.
- 19 Oberlandesgericht Frankfurt am Main (višje deželno sodišče v Frankfurtu na Majni, Nemčija) je 16. avgusta 2013 odredilo nadaljevanje začasnega izročitvenega pripora R. Pisciottija v obliki formalnega izročitvenega pripora.
- 20 Oberlandesgericht Frankfurt am Main (višje deželno sodišče v Frankfurtu na Majni) je s sklepom z dne 22. januarja 2014 zaprosilo za izročitev R. Pisciottija razglasilo za dopustno.
- 21 R. Pisciotti je 6. februarja 2014, da bi preprečil izvršitev sklepa Oberlandesgericht Frankfurt am Main (višje deželno sodišče v Frankfurtu na Majni) z dne 22. januarja 2014, pri Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče) vložil predlog za izdajo začasne odredbe. Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče) je s sklepom z dne 17. februarja 2014 ta predlog zavrnilo.
- 22 R. Pisciotti je v dopisu z dne 26. februarja 2014 za Bundesministerium der Justiz (zvezno ministrstvo za pravosodje, Nemčija) navedel, da bi bila njegova izročitev v nasprotju s pravom Unije, saj bi bila dobesedna uporaba člena 16(2), prvi stavek, ustave samo za nemške državljane v nasprotju s splošnim načelom prepovedi diskriminacije.
- 23 Zvezna republika Nemčija je 17. marca 2014 izročitev R. Pisciottija odobrila in ta je bila izvršena 3. aprila 2014.
- 24 R. Pisciotti je istega dne, 17. marca, vložil tožbo pri Landgericht Berlin (deželno sodišče v Berlinu, Nemčija), da bi se ugotovila odgovornost Zvezne republike Nemčije, ker je dovolila njegovo izročitev, in da bi se tej državi članici naložilo plačilo odškodnine.
- 25 R. Pisciotti je v kazenskem postopku, ki je potekal proti njemu v Združenih državah, priznal krivdo in je bil obsojen na kazen zapora dveh let, v katero se je vštelo devet mesecev in pol, ki jih je preстал v priporu v Nemčiji, in na denarno kazen 50.000 ameriških dolarjev (USD) (približno 40.818 EUR). R. Pisciotti je preстал kazen zapora v Združenih državah, dokler ga niso 14. aprila 2015 izpustili na prostost.
- 26 Predložitveno sodišče pojasnjuje, da je Zvezna republika Nemčija v skladu s sodno prakso Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče) dolžna izvajati lasten nadzor nad zakonitostjo odobritve izročitve in spoštovati morebitne obveznosti po mednarodnem pravu, pri čemer obe dolžnosti izhajata iz člena 1(3) in člena 20(3) ustave. Dodaja, da je Bundesverfassungsgericht (zvezno

ustavno sodišče) zlasti v primeru R. Pisciottija razsodilo, da se prepoved diskriminacije na podlagi državljanstva iz člena 18 PDEU pri izročitvah s tretjimi državami ne uporablja, saj ta tema ne spada na področje uporabe prava Unije.

- 27 Predložitveno sodišče v nasprotju z Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče) navaja, da meni, da se pravo Unije v obravnavani zadevi uporablja. Poudarja, da je R. Pisciotti z vmesnim pristankom v Frankfurtu na Majni med letom iz Nigerije v Italijo uveljavil pravico do prostega gibanja iz člena 21(1) PDEU. Poleg tega meni, da lahko njegova izročitev Združenim državam spada na stvarno področje uporabe prava Unije tudi zaradi sporazuma EU-ZDA.
- 28 Predložitveno sodišče se v tem okviru sprašuje, ali bi bilo člen 17(2) tega sporazuma vseeno mogoče razumeti tako, da uvaja izjemo pri uporabi prava Unije in da lahko zato upravičuje diskriminacijo na podlagi državljanstva. Vendar meni, da je taka utemeljitev ob upoštevanju primarne zakonodaje Unije izključena.
- 29 Če je Zvezna republika Nemčija kršila pravo Unije, želi to sodišče izvedeti, ali je ta kršitev „dovolj resna“ za pridobitev pravice do odškodnine. To sodišče navaja, da se nagiba k pritrdilnemu odgovoru, pri čemer poudarja, da je imela ta država članica po njegovem mnenju izredno majhno ali celo neobstoječe polje proste presoje. Kljub temu ima v zvezi s tem dvome, ker v času, ko je Zvezna republika Nemčija sprejela svojo odločitev, sodne prakse Sodišča o tem vprašanju ni bilo.
- 30 V teh okoliščinah je Landgericht Berlin (deželno sodišče v Berlinu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. a) Ali so izročitve med državo članico in tretjo državo tema, ki ne glede na posamezni primer nikoli ne spada na stvarno področje uporabe Pogodb, tako da prepoved diskriminacije na podlagi prava Unije iz člena 18, prvi odstavek, PDEU ob (dobesedni) uporabi ustavnopravne določbe (v obravnavanem primeru: člen 16(2), prvi stavek, ustave), na podlagi katere so prepovedane samo izročitve lastnih državljanov tretjim državam, ni upoštevana?
b) Če je odgovor na to vprašanje pritrdilen, ali je treba na prvo vprašanje odgovoriti drugače, če gre za izročitev med državo članico in Združenimi državami Amerike na podlagi sporazuma [EU-ZDA]?

2. Če izročitve med državami članicami in Združenimi državami Amerike niso avtomatično izvzete s področja uporabe Pogodb:

Ali je treba člen 18, prvi odstavek, PDEU in zadevno upošteveno sodno prakso Sodišča razlagati tako, da država članica neupravičeno krši prepoved diskriminacije iz člena 18, prvi odstavek, PDEU, če v primeru zaprosil tretjih držav za izročitev na podlagi ustavnopravne določbe (v obravnavanem primeru: člen 16(2), prvi stavek, ustave) različno obravnava svoje državljane in državljane drugih držav članic [...], tako da izroči samo zadnjenavedene?

3. Če gre v prej navedenih primerih za kršitev splošne prepovedi diskriminacije iz člena 18, prvi odstavek, PDEU:

Ali je treba sodno prakso Sodišča Evropske unije razumeti tako, da je lahko v primeru, kot je obravnavani, v katerem se, preden pristojni organ odobri izročitev, obvezno izvede nadzor zakonitosti v okviru sodnega postopka, katerega izid pa je za organ zavezujoč samo, če sodišče razglasi izročitev za nedopustno, resna kršitev podana že pri navadni kršitvi prepovedi diskriminacije iz člena 18, prvi odstavek, PDEU ali pa je za obstoj resne kršitve potrebna očitna kršitev?

4. Če za obstoj resne kršitve ni potrebna očitna kršitev:

Ali je treba sodno prakso Sodišča Evropske unije razlagati tako, da je treba obstoj dovolj resne kršitve v primeru, kot je obravnavani, zanikati že, če se lahko vrhovni nacionalni izvršilni organ ob tem, da sodne prakse Sodišča o konkretni zadevi (stvarno področje uporabe splošne prepovedi diskriminacije iz člena 18, prvi odstavek, PDEU pri izročitvah med državami članicami in Združenimi državami Amerike) ni, za obrazložitev svoje odločitve sklicuje na to, da je skladna s preteklimi odločitvami nacionalnih sodišč v enaki zadevi?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 31 Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba pravo Unije razlagati tako, da v primeru, kakršen je ta v postopku v glavni stvari – v katerem je bil državljani Unije, v zvezi s katerim je bilo izdano zaprosilo za izročitev v Združene države na podlagi sporazuma EU-ZDA, zaradi morebitne izvršitve tega zaprosila prijet v državi članici, ki ni država, katere državljani je – položaj tega državljanca spada na področje uporabe tega prava.
- 32 Če je bilo zaprosilo za izročitev, kakršno je to v postopku v glavni stvari, izvršeno v okviru sporazuma EU-ZDA po začetku njegove veljavnosti, je treba v zvezi s tem ugotoviti, da se ta sporazum zanj uporablja.
- 33 Poleg tega je treba opozoriti, da je Sodišče v sodbi z dne 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, točka 30), ki se nanaša na zaprosilo za izročitev, ki ga je izdala tretja država, s katero Unija ni sklenila sporazuma o izročitvi, razsodilo, da če ni takega sporazuma, pravila o izročitvi spadajo v pristojnost držav članic, položaji, ki spadajo na področje uporabe člena 18 PDEU v povezavi z določbami Pogodbe DEU o državljanstvu Unije, pa vključujejo položaje v zvezi z uresničevanjem pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, kot je določena v členu 21 PDEU.
- 34 Zato je treba ob upoštevanju navedene sodbe šteti, da položaj državljanca Unije, kot je R. Pisciotti, italijanski državljani, ki je uveljavljal svojo pravico do prostega gibanja v Uniji s tem, da je na svojem povratnem potovanju iz Nigerije prestopil v Nemčiji, spada na področje uporabe Pogodb v smislu člena 18 PDEU. Okoliščina, da je bil ob prijemu v Nemčiji zgolj v tranzitu, te ugotovitve ne more ovreči.
- 35 Zato je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba pravo Unije razlagati tako, da v primeru, kakršen je ta v postopku v glavni stvari – v katerem je bil državljani Unije, v zvezi s katerim je bilo izdano zaprosilo za izročitev v Združene države, zaradi morebitne izvršitve tega zaprosila prijet v državi članici, ki ni država, katere državljani je – položaj tega državljanca spada na področje uporabe tega prava, če je navedeni državljani uresničeval svojo pravico do prostega gibanja v Uniji in če je bilo navedeno zaprosilo za izročitev izvršeno v okviru sporazuma EU-ZDA.

Drugo vprašanje

- 36 Predložitveno sodišče želi z drugim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba v primeru, kakršen je tisti, naveden v točki 35 te sodbe, člen 18 PDEU razlagati tako, da nasprotuje temu, da zaprosena država članica na podlagi ustavnopravne določbe razlikuje med svojimi državljani in državljani drugih držav članic ter da odobri izročitev zadnjenavedenih, medtem ko izročitve svojih državljanov ne dovoljuje.
- 37 Drugo vprašanje je treba preučiti ob upoštevanju sporazuma EU-ZDA.

- 38 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da ta sporazum – katerega namen v skladu z njegovim členom 1 je okrepiti sodelovanje med Unijo in Združenimi državami Amerike v okviru veljavnih odnosov med državami članicami in to tretjo državo na področju izročanja – ne ureja vprašanja morebitnega različnega obravnavanja državljanov zaprosene države in državljanov drugih držav v zaproseni državi. Poleg tega ta sporazum v okviru izjeme v njegovem členu 13, ki se nanaša na smrtno kazen, ne določa razlogov za zavrnitev izročitve.
- 39 Kljub temu člen 17 sporazuma EU-ZDA v odstavku 1 izrecno določa, da lahko država članica kot zaprosena država v skladu z dvostranskim sporazumom med to državo in Združenimi državami Amerike uveljavlja razlog za zavrnitev izročitve, ki se nanaša na vprašanje, ki ga navedeni sporazum ne ureja. V zvezi s pogodbo o izročitvi Nemčija-Združene države je treba poudariti, da člen 7(1) te pogodbe državam pogodbenicam dopušča, da svojih državljanov ne izročijo.
- 40 Poleg tega člen 17(2) sporazuma EU-ZDA določa, da če ustavna načela zaprosene države članice lahko predstavljajo oviro za izpolnitev obveznosti izročitve in če v tem sporazumu ali v veljavni dvostranski pogodbi ni predvideno, kako zadevo rešiti, se zaprosena država in država prisilka o tem posvetujeta.
- 41 Ta člen 17 torej načeloma omogoča, da država članica na podlagi določb dvostranskega sporazuma ali pravil svojega ustavnega prava svoje državljane obravnava drugače in njihovo izročitev prepove.
- 42 Kljub temu je treba to pristojnost izvajati v skladu s primarno zakonodajo ter, natančneje, s pravili Pogodbe DEU na področju enakega obravnavanja in svobode gibanja državljanov Unije.
- 43 Če tako država članica na podlagi člena 17(1) ali (2) sporazuma EU-ZDA uporabi pravilo o zavrnitvi izročitve iz tega dvostranskega sporazuma med državo članico in Združenimi državami Amerike, kot je člen 7(1) pogodbe o izročitvi Nemčija-Združene države, ali določbo, kot je člen 16 ustave, v skladu s katero nobenega Nemca ni mogoče izročiti, mora biti to v skladu s Pogodbo DEU, zlasti njenima členoma 18 in 21.
- 44 V zvezi s tem je Sodišče razsodilo, da se z nacionalnimi pravili države članice o izročitvi, s katerimi se uvaja različno obravnavanje glede na to, ali je zadevna oseba državljan te države članice ali državljan neke druge države članice – ker se z njimi državljanom drugih držav članic, ki so bili na ozemlju zaprosene države, ne priznava varstvo pred izročitvijo, ki velja za državljane zadnjenavedene države članice – lahko vpliva na svobodo gibanja prvonavedenih v Uniji (glej v tem smislu sodbo z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, točka 32).
- 45 Iz tega izhaja, da v položaju, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, neenako obravnavanje, s katerim se dovoli izročitev državljana Unije, ki je državljan neke druge, in ne zaprosene države članice, kot je R. Pisciotti, pomeni omejitev svobode gibanja v smislu člena 21 PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, točka 33).
- 46 Taka omejitev mora temeljiti na objektivnih razlogih in biti sorazmerna z zakonito uresničevanim ciljem (glej zlasti sodbi z dne 12. maja 2011, Runevič-Vardyn in Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, točka 83 in navedena sodna praksa, ter z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, točka 34).
- 47 Sodišče je priznalo, da cilj preprečevanja nevarnosti nekaznovanosti oseb, ki so storile kaznivo dejanje, spada v okvir preprečevanja kriminala in boja proti njemu. Ta cilj je treba v okviru območja svobode, varnosti in pravice brez notranjih meja iz člena 3(2) PEU v pravu Unije šteti za legitimen (glej v tem smislu sodbo z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, točki 36 in 37 ter navedena sodna praksa).

- 48 Vendar ukrepe, ki omejujejo temeljno svoboščino, kot je ta, ki jo določa člen 21 PDEU, objektivni razlogi upravičujejo le, če so nujni za varstvo interesov, ki jih želijo zagotoviti, in če teh ciljev ni mogoče doseči z manj omejevalnimi ukrepi (sodbi z dne 12. maja 2011, Runevič-Vardyn in Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, točka 88 in navedena sodna praksa, ter z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, točka 38).
- 49 R. Pisciotti trdi, da ker Zvezna republika Nemčija v nacionalnem pravu v členu 7(2) kazenskega zakonika določa možnost, da se na njenem ozemlju uvede kazenski postopek zoper osebo, ki prihaja iz druge države članice, če izročitve ni mogoče izvesti, bi morala prvonavedena država članica izbrati to manj omejevalno rešitev in njegovo izročitev zavrniti. Nemška vlada pa razlago te določbe, na kateri temelji ta utemeljitev, izpodbija.
- 50 Vendar se v obravnavani zadevi postavlja vprašanje le v zvezi s tem, ali bi Zvezna republika Nemčija lahko glede R. Pisciottija ravnala tako, da bi manj posegla v uresničevanje njegove pravice do prostega gibanja s tem, da bi si prizadevala za njegovo predajo Italijanski republiki, namesto da ga izroči Združenim državam Amerike.
- 51 V zvezi s tem je Sodišče razsodilo, da je treba dati prednost izmenjavi podatkov z državo članico, katere državljan je zadevna oseba, da se organom te države članice po potrebi omogoči, da za uvedbo kazenskega postopka izdajo evropski nalog za prijetje. Tako mora država članica, v kateri je državljan Unije, ki je državljan druge države članice, in ki ji tretja država, s katero je sklenila sporazum o izročitvi, poda prošnjo za izročitev, obvestiti državo članico, katere državljan je navedeni državljan, in glede na okoliščine primera tej državi članici na njeno prošnjo predati tega državljana v skladu z določbami Okvirnega sklepa 2002/584, če je ta država članica na podlagi svojega nacionalnega prava pristojna, da zoper to osebo uvede kazenski postopek za kazniva dejanja, izvršena zunaj njenega nacionalnega ozemlja (glej v tem smislu sodbo z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, točki 48 in 50).
- 52 Čeprav je bila ta rešitev, kot je razvidno iz točke 46 sodbe z dne 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), uporabljena v okoliščinah, v katerih ni bilo mednarodnega sporazuma o izročitvi med Unijo in zadevno tretjo državo, jo je mogoče uporabiti v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, v katerem zaproseni državi članici na podlagi sporazuma EU-ZDA svojih državljanov ni treba izročiti.
- 53 Te ugotovitve ne more ovreči trditev nekaterih vlad, ki so podale stališča, in sicer da bi bilo z dajanjem prednosti zaprosilu za predajo na podlagi evropskega naloga za prijetje pred zaprosilom za izročitev, ki ga izdajo Združene države Amerike, pravilu iz člena 10(2) in (3) sporazuma EU-ZDA – v skladu s katerim pristojni organ zaprosene države v primeru take kolizije določi državo, ki ji bo oseba na podlagi vseh upoštevnih dejavnikov predana – v bistvu odvzet učinek.
- 54 Možnost, da bi mehanizem sodelovanja, na katerega je bilo opozorjeno v točki 51 te sodbe, oviral zaprosilo za izročitev v tretjo državo z dajanjem prednosti evropskemu nalogu za prijetje, da bi bilo manj poseženo v uresničevanje pravice do prostega gibanja (glej v tem smislu sodbo z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, točka 49), namreč ne velja samodejno. Da bi ohranili namen preprečevanja nevarnosti nekaznovanosti zadevne osebe za dejanja, ki so ji očitana v zaprosilu za izročitev, se mora evropski nalog za prijetje, ki ga lahko izda neka druga, in ne zaprosena država članica, nanašati vsaj na ista dejanja in mora biti, kot je razvidno iz točke 50 sodbe z dne 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), odreditvena država članica v skladu s svojim pravom pristojna za uvedbo kazenskega postopka proti tej osebi zaradi teh dejanj, tudi če so bila storjena zunaj njenega ozemlja.

- 55 V obravnavani zadevi je, kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 52 sklepnih predlogov, iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, in iz obravnave razvidno, da so bili konzularni organi Italijanske republike obveščeni o položaju R. Pisciottija pred izvršitvijo zaprosila za izročitev iz postopka v glavni stvari, pri čemer italijanski pravosodni organi evropskega naloga za prijetje v zvezi s to osebo niso izdali.
- 56 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba v primeru, kakršen je ta v postopku v glavni stvari – v katerem je bil državljani Unije, v zvezi s katerim je bilo v okviru sporazuma EU-ZDA izdano zaprosilo za izročitev v Združene države, zaradi morebitne izvršitve tega zaprosila prijet v državi članici, ki ni država, katere državljani je – člena 18 in 21 PDEU razlagati tako, da ne nasprotujeta temu, da zaprosena država članica na podlagi ustavnopravne določbe razlikuje med svojimi državljani in državljani drugih držav članic ter da to izročitev odobri, medtem ko izročitve svojih državljanov ne dovoljuje, če je pristojnim organom države članice, katere državljani je ta državljani Unije, omogočila, da v okviru evropskega naloga za prijetje zahtevajo njegovo predajo, in če zadnjenavedena država ni sprejela nobenega ukrepa v zvezi s tem.

Tretje in četrto vprašanje

- 57 Glede na odgovor na drugo vprašanje na tretje in četrto vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 58 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Pravo Unije je treba razlagati tako, da v primeru, kakršen je ta v postopku v glavni stvari – v katerem je bil državljani Unije, v zvezi s katerim je bilo izdano zaprosilo za izročitev v Združene države Amerike, zaradi morebitne izvršitve tega zaprosila prijet v državi članici, ki ni država, katere državljani je – položaj tega državljanca spada na področje uporabe tega prava, če je navedeni državljani uresničeval svojo pravico do prostega gibanja v Evropski uniji in če je bilo navedeno zaprosilo za izročitev izvršeno v okviru Sporazuma o izročitvi med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike z dne 25. junija 2003.**
- 2. V primeru, kakršen je ta v postopku v glavni stvari – v katerem je bil državljani Unije, v zvezi s katerim je bilo v okviru Sporazuma o izročitvi med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike z dne 25. junija 2003 izdano zaprosilo za izročitev v Združene države Amerike, zaradi morebitne izvršitve tega zaprosila prijet v državi članici, ki ni država, katere državljani je – je treba člena 18 in 21 PDEU razlagati tako, da ne nasprotujeta temu, da zaprosena država članica na podlagi ustavnopravne določbe razlikuje med svojimi državljani in državljani drugih držav članic ter da to izročitev odobri, medtem ko izročitve svojih državljanov ne dovoljuje, če je pristojnim organom države članice, katere državljani je ta državljani Unije, omogočila, da v okviru evropskega naloga za prijetje zahtevajo njegovo predajo, in če zadnjenavedena država ni sprejela nobenega ukrepa v zvezi s tem.**

Podpisi